

Efectele economice ale UEFA EURO 2008 în Austria

KOORDINATION
BUNDESREGIERUNG

Rezumat

Studiu cadru pentru

**Cancelaria Federală/Secțiunea Sport și
Camera de Comerț a Austriei**

*elaborat prin integrarea studiilor parțiale pentru
Ministerul Federal al Economiei și Muncii și
Camera de Comerț a Vienei*

Mai 2008

**Christian Helmenstein, Anna Kleissner
(coordonare proiect)**

în colaborare cu:

**Julia Borrmann, Günther Grohall, Bernhard Moser (SpEA SportsEconAustria)
Helmut Berrer (Economica Institut für Wirtschaftsforschung)
Daniela Grozea-Helmenstein (Institut für Höhere Studien)**

Contact:

Christian Helmenstein
SportsEconAustria (SpEA)
Schottenfeldgasse 29, 1070 Wien
☎: +43/67684/8048-401
E-Mail: christian.helmenstein@spea.at

Anna Kleissner
SportsEconAustria (SpEA)
Schottenfeldgasse 29, 1070 Wien
☎: +43/67684/8048-600
E-Mail: anna.kleissner@spea.at

Rezumat

Obiectul analizei

Campionatul European de Fotbal UEFA EURO 2008 (EURO, EURO 2008) marchează punctul culminant al unei serii largi de evenimente sportive majore ce au avut loc în Austria în decursul mai multor ani. Pe lângă semnificația sportivă a unor astfel de campionate, dimensiunea economică devine din ce în ce mai importantă în discuția publică. Rațiunea de a exploata la scară largă astfel de evenimente sportive trebuie să implice, pe de o parte conformitatea cu imperativul de austeritate fiscală, respectiv justificarea utilizării banilor publici, iar pe de altă parte potențialele beneficii privind valoarea adăugată și ocuparea forței de muncă ce rezultă din bugete substanțiale alocate acestor evenimente. Obținerea unor dovezi empirice privind impactul economic al unor evenimente sportive majore reprezintă o contribuție la îmbunătățirea cadrului informativ pe baza căruia sunt formulate politicile economice, în general, și sunt luate deciziile politice, în special.

În acest context, în ultimii ani, a crescut considerabil interesul privind analizele de impact economic a marilor evenimente sportive bazate pe modele economice atât în forma evaluărilor ex-ante precum și ex-post. Acest studiu, are drept obiectiv cuantificarea, pe cât posibil, nu numai a numeroaselor efecte ce rezultă din găzduirea EURO, dar și interacțiunea acestora în cadrul economiei austriece. De aceea sunt abordate nu numai efectele directe, dar și efectele multiplicative, care rezultă din interdependența dintre intrări (input) și ieșiri (output) în procesul de producție, investiții și consumul privat.

Prezenta analiză de impact utilizează drept instrument metodologic analiza Intrări-Ieșiri (Input-Output) bazată pe Registrul Statistic Intrări-Ieșiri (Input-Output). Această analiză modelează legătura reciprocă dintre cerere și ofertă a sectoarelor economiei naționale, și permite luarea în considerare a multiplicatorilor în determinarea efectului asupra întregii economii. Baza de date necesară pentru această analiză, inclusiv estimarea afluxului de vizitatori (și frecvența acestora), este produsă prin studii parțiale anterioare. Combinarea analizei Intrări-Ieșiri (Input-Output), cu o matrice a impozitelor și taxelor

ulterioare permite estimarea efectelor fiscale și a contribuțiilor sociale la nivel macro-economic. Într-o etapă ulterioară, impactul asupra economiei în ansamblu este defalcat în impact sectorial, regional și temporal.

Efectele monetare cuantificabile asociate cu găzduirea EURO 2008 se bazează pe trei piloni: investiții în infrastructura de facilități sportive (care implică efecte predominant în sectorul de construcții al economiei), cheltuielile generate de vizitatorii acestor evenimente (efectele sunt acumulate predominant în sectorul turistic) și absorbția bugetelor alocate acestor evenimente ce generează efecte în întreaga economie. Aceste cheltuieli din urmă sunt răspândite uniform în special în diversele ramuri ale sectorului de servicii, în comparație cu cheltuielile extrem de concentrate sectorial în primii doi piloni. Efectele monetare cuantificabile cuprind în special cifra de afaceri și valoarea-adăugată, impactul asupra ocupării forței de muncă, precum și impactul fiscal. În plus, trebuie considerată reducerea costurilor pentru acea parte a populației din țara gazdă care participă la EURO 2008 ca spectatori, care s-ar confrunța cu costuri mai mari în cazul în care s-ar deplasa în altă parte pentru a putea participa la aceste evenimente.

În cadrul analizei unui eveniment sportiv de amploarea EURO 2008, trebuie de asemenea să fie luate în considerare așa-numitele "efecte de calitate". În ciuda dificultății cuantificării acestor efecte, analiza ar fi incompletă fără considerarea acestora. Deja în perioada premergătoare acestui eveniment se remarcă o modernizare a facilităților sportive pentru activitățile sportive profesionale (de exemplu sub forma îmbunătățirii bazelor sportive), modernizarea infrastructurii non-sportive (în special dezvoltarea infrastructurii de transport) precum și efectele durabile privind construirea unei imagini pozitive pentru orașele/regiunile gazdă, ca și pentru țara gazdă a evenimentelor sportive. Nu în ultimul rând, este de așteptat că vor exista efecte de învățare în ceea ce privește găzduirea unui astfel de eveniment sportiv internațional major pentru cei implicați în organizarea acestuia, în calitate de profesioniști sau voluntari, cu efecte durabile ce exced perioada de durată a EURO 2008 .

Principalele rezultate

Conform stadiului actual de analiză, EURO 2008 va genera în Austria, o valoare-adăugată totalizând 641 milioane €, inclusiv efectele rezultând din vizionarea ecranelor publice (Public Viewing), dar excluzând efectele ulterioare generate de investiții. Din această valoare rezultă un efect de ocupare a forței de muncă, în jur de 13.400 locuri de muncă pe an (în persoane pe an) sau aproximativ 11.800 locuri de muncă (în echivalent full-time persoane pe an). Tabelul de mai jos rezumă principalele rezultate.

	Investiții în infrastructura stadioanelor	Bugetul evenimentului	Turism	Total
Efectul privind valoarea-adăugată în Austria (milioane €)				
Valoarea-adăugată directă	72,40	38,46	345,85	456,71
Valoarea-adăugată multiplicativă	38,86	18,72	216,60	274,18
Deplasament (Crowding-out)	0,00	0,00	- 90,09	- 90,09
Valoarea-adăugată totală	111,26	57,18	472,36	640,80
Efecte privind ocuparea forței de muncă în Austria (numărul de locuri de muncă nou create, anual)				
Efectul direct	1.180	597	10.388	12.165
Efectul indirect	459	287	1.993	2.739
Efectul indus	123	44	766	933
Deplasament (Crowding-out)	0	0	- 2.448	- 2.448
Numărul de locuri de muncă totale	1.762	928	10.699	13.389
Efecte privind ocuparea forței de muncă în Austria (numărul de locuri de muncă nou create, anual în echivalent full-time)				
Efectul direct	1.154	514	9.185	10.853
Efectul indirect	384	240	1.665	2.289
Efectul indus	104	37	641	782
Deplasament (Crowding-out)	0	0	- 2.143	- 2.143
Numărul de locuri de muncă totale	1.642	791	9.348	11.781
Efecte privind cifra de afaceri în Austria (milioane €)				
Efectul direct	130,36	32,92	645,47	808,75
Efectul multiplicativ	69,97	16,41	404,34	490,72
Deplasament (Crowding-out)	0	0	- 167,25	- 167,25
Cifra de afaceri totală	200,33	49,33	882,56	1.132,22

Sursa: SpEA, 2008.

Din totalul valorii adăugate de 641 milioane € generate de EURO 2008 în Austria, 84,5 % (541 milioane €) rezultă în anul 2008. Concentrarea asupra anului 2008 este superioară în cazul ocupării forței de muncă și anume 88,2 %.

În ciuda mărimii considerabile a impactului economic al EURO 2008 în Austria, estimat la 641 milioane € valoare adăugată sau 0,25 % din valoarea-adăugată brută din Austria, nu este de așteptat un impuls conjunctural major indus de EURO 2008 în întreaga economie în anul 2008. Impactul EURO 2008 asupra valorii-adăugate și ocupării forței de muncă se resimte mai degrabă în anumite regiuni și sectoare ale economiei, însumând 0,21 % din valoarea-adăugată brută din Austria, în anul 2008.

Rezultate detaliate – Defalcare funcțională

Efecte generate de investițiile în stadioane – analiză la nivel național

	Investiții în infrastructura stadioanelor
Efectul privind valoarea-adăugată în Austria (milioane €)	
Valoarea-adăugată directă	72,40
Valoarea-adăugată multiplicativă	38,86
Valoarea-adăugată totală	111,26
Efecte privind ocuparea forței de muncă în Austria (numărul de locuri de muncă nou create, anual)	
Efectul direct	1.180
Efectul indirect	459
Efectul indus	123
Numărul de locuri de muncă totale	1.762
Efecte privind ocuparea forței de muncă în Austria (numărul de locuri de muncă nou create, anual în echivalent full-time)	
Efectul direct	1.154
Efectul indirect	384
Efectul indus	104
Numărul de locuri de muncă totale	1.642
Efecte privind cifra de afaceri în Austria (milioane €)	
Efectul direct	130,36
Efectul multiplicativ	69,97
Cifra de afaceri totală	200,33

Sursa: SpEA, 2008. Efecte în Austria exclusiv plăți în străinătate.

Efecte în turism – analiză la nivel național

Cererea de servicii de turism generată de EURO 2008 poate fi clasificată în trei categorii principale:

- Spectatori pe stadioane (posesorii de bilete la meciuri),
- Vizitatori însoțitori (mai ales însoțitori membrii de familie) și
- Telespectatori ecrane publice.

Calcululele cu privire la efectele generate de evenimentele ocazionate de vizionarea meciurilor la ecranele publice (Public Viewing) sunt deosebit de sensibile la ipotezele făcute. În special, efectele economice sunt dependente de factori exogeni și imprevizibili apriori, cum ar fi prognoza meteo precum și apartenența națională și popularitatea echipelor care vor juca în etapele ulterioare ale campionatului. Presupunând un scenariu cu o vreme stabilă și călduroasă, similară celei înregistrate în timpul Campionatului Mondial din anul 2006 în Germania, ar rezulta un plus de peste 2,2 milioane de înnoptări la toate cele trei categorii menționate mai sus cumulate.

	Sosiri	Înnoptări
Scenariul principal		
Spectatori stadioane	302.368	1.469.323
Vizitatori însoțitori (Crowding-in)	36.533	178.613
Telespectatori ecrane publice	1.115.884	1.115.884
Deplasament (Crowding-out)	- 249.738	- 544.184
Total	1.205.047	2.219.636

Sursa: SpEA, 2008.

O analiză completă necesită considerarea așa-numitelor efecte de deplasament (crowding-out) și scăderea acestora din totalul cererii turistice induse de EURO. În Viena, capacitatea de cazare în special în hotelurile de 5 și 4 stele, va fi complet epuizată în timpul Campionatului European. Efectele economice nete din turism pentru Viena vor fi astfel mai reduse decât ar fi de așteptat, considerând efectul economic total în turism. Efectul de deplasament (crowding-out) este de așteptat să atingă la Viena în luna campionatului în jur de 42 %. În celelalte orașe austriece gazde ale campionatului nu sunt de așteptat efecte semnificative ca urmare al deplasamentului.

	Spectatori stadioane	Vizitatori însoțitori (Crowding-in)	Telespectatori ecrane publice	Deplasament (Crowding-out)	Total
Hauptszenario					
Kärnten	220.544	26.528	329.630	0	576.702
Salzburg	241.128	29.005	68.326	0	338.459
Tirol	220.544	26.529	72.100	0	319.173
Viena	787.106	96.551	412.020	- 544.184	751.493
Alte provincii	233.809				233.809
TOTAL					2.219.636

Sursa: SpEA, 2008.

Următorul tabel oglindește efectele suplimentare generate de cererea turistică asupra valorii-adăugate, cifrei de afaceri și ocupării forței de muncă în Austria.

	Turism
Efectul privind valoarea-adăugată (milioane €)	
Valoarea-adăugată directă	283,21
Valoarea-adăugată multiplicativă	189,10
Valoarea-adăugată totală	472,31
Efecte privind ocuparea forței de muncă (numărul de locuri de muncă nou create, anual)	
Efectul direct	8.428
Efectul indirect	1.642
Efectul indus	629
Numărul de locuri de muncă totale	10.699
Efecte privind ocuparea forței de muncă în Austria (numărul de locuri de muncă nou create, anual în echivalent full-time)	
Efectul direct	7.451
Efectul indirect	1.371
Efectul indus	526
Numărul de locuri de muncă totale	9.348
Efecte privind cifra de afaceri (milioane €)	
Efectul direct	529,34
Efectul multiplicativ	353,11
Cifra de afaceri totală	882,45

Sursa: SpEA, 2008.

Efectele ce rezultă din bugetul campionatului – analiză la nivel național

În plus față de investițiile în infrastructură și de creșterea cererii de servicii turistice anticipate, există și importante efecte economice generate de cheltuielile din bugetul Comitetului de Organizare, care trebuie să fie luate în considerare. Bugetul total comun de cheltuieli pentru ambele țări gazdă ale EURO 2008 împreună este de aproximativ 147 de milioane €. Efectele economice generate de acestea în Austria sunt enumerate în tabelul următor.

Bugetul campionatului	
Efectul privind valoarea-adăugată (milioane €)	
Valoarea-adăugată directă	38,46
Valoarea-adăugată multiplicativă	18,72
Valoarea-adăugată totală	57,18
Efecte privind ocuparea forței de muncă (numărul de locuri de muncă nou create, anual)	
Efectul direct	597
Efectul indirect	287
Efectul indus	44
Numărul de locuri de muncă totale	928
Efecte privind ocuparea forței de muncă în Austria (numărul de locuri de muncă nou create, anual în echivalent full-time)	
Efectul direct	514
Efectul indirect	240
Efectul indus	37
Numărul de locuri de muncă totale	791
Efecte privind cifra de afaceri (milioane €)	
Efectul direct	32,92
Efectul multiplicativ	16,41
Cifra de afaceri totală	49,33

Sursa: SpEA, 2008.

Beneficii privind experiența trăirii evenimentului

În afara efectelor monetare cuantificabile, EURO 2008 are de asemenea un impact calitativ. Acesta include în special beneficiile legate de experiența trăirii acestui eveniment de către populația autohtonă, care prin natura sa, are un nivel ridicat în țara sau țările gazdă. Alături de impactul privind trăirea acestui eveniment, fanii locali se bucură de avantajul de a fi prezenți la locul unde se desfășoară un mare eveniment sportiv și de a participa la acesta, fără costuri suplimentare pentru călătorie și cazare. Cel puțin

această componentă de experiență poate fi cuantificată. Economii de costuri pe cap de locuitor se situează între 300 și 900 € pentru prima zi, plus 50 până la 500 € pentru fiecare zi suplimentară de ședere. Bazat pe o medie de ședere de patru zile, derivă de la acestea economii totale de 8,1 milioane € pentru fanii austrieci de fotbal. În acestea nu sunt incluse "efectele privind beneficiile de confort" și "efectele de productivitate", care rezultă în primul rând din combinația dintre viața de zi cu zi și evenimentele Campionatului European de Fotbal.

Rezultate detaliate – defalcare sectorială

	Construcții	Hoteluri și restaurante	Comerț cu amănuntul	Alte sectoare economice relevante
Efectul privind valoarea-adăugată (milioane €)				
Valoarea-adăugată directă	72.78	243.56	80.70	59.71
Valoarea-adăugată multiplicativă	39.06	157.14	47.17	30.78
Deplasament (Crowding-Out)	0.00	-64.47	-19.62	-6.01
Valoarea-adăugată totală	111.84	336.23	108.25	84.48
Efecte privind ocuparea forței de muncă (numărul de locuri de muncă nou create, anual)				
Efectul direct	1,185	7,261	2,703	1,016
Efectul indirect	463	1,485	397	393
Efectul indus	124	521	194	95
Deplasament (Crowding-Out)	0	-1,752	-533	-163
Numărul de locuri de muncă totale	1,772	7,515	2,761	1,341
Efecte privind ocuparea forței de muncă în Austria (numărul de locuri de muncă nou create, anual în echivalent full-time)				
Efectul direct	1,159	6,444	2,332	916
Efectul indirect	387	1,242	333	329
Efectul indus	104	436	162	79
Deplasament (Crowding-Out)	0	-1,534	-467	-143
Numărul de locuri de muncă totale	1,65	6,588	2,36	1,181
Efecte privind cifra de afaceri (milioane €)				
Efectul direct	130.73	459.96	143.41	74.65
Efectul multiplicativ	70.16	297.13	84.02	39.41
Deplasament (Crowding-Out)	0.00	-119.68	-36.42	-11.15
Cifra de afaceri totală	200.89	637.41	191.01	102.91

Sursa: SpEA, 2008.

Rezultate detaliate – defalcare regională

Viena

Efectele economice pentru Viena se materializează în efecte privind valoarea-adăugată, ce rezultă din investițiile în infrastructură și veniturile suplimentare în turism. Aceste efecte privind valoare-adăugată se ridică la 110,52 milioane € (efect direct) și 159,84 milioane € (suma totală). Cele mai mari efecte ale EURO 2008 legate de ocuparea forței de muncă în Austria sunt de așteptat pentru Viena. Numărul total de noi locuri de muncă datorat EURO 2008 este estimat la 3.158 (în persoane pe an) sau circa 2.805 (în echivalent full-time persoane pe an), care decurg din infrastructura de investiții și din suplimentarea cererii turistice. Includerea efectelor indirecte și a efectelor induse de ocupare a forței de muncă conduce la un efect total de 4.396 de noi locuri de muncă (în persoane pe an) sau circa 3.546 (în echivalent full-time persoane pe an) pentru Viena. Efectul privind cifra de afaceri pentru Viena, calculat pe baza însumării efectelor din modernizarea stadionului și a celor din turism se ridică la 297,75 milioane €.

Kärnten

Din construcția stadionului și din suplimentarea cererii turistice decurge pentru Kärnten un efect direct privind valoarea-adăugată de 99,21 milioane €. Valoarea-adăugată totală atinge 147,58 milioane €. În Kärnten, EURO 2008 induce un efect de 3.296 noi locuri de muncă pe an. Această valoare reprezintă echivalentul full-time a 2.948 noi locuri de muncă pe an. În total, în Kärnten EURO 2008 determină efecte directe legate de cifra de afaceri de 183,53 milioane €. Inclusiv efectele de multiplicare, sunt anticipate pentru Kärnten efecte totale de 273,08 milioane €.

Salzburg

În Salzburg efectele privind valoarea-adăugată se ridică la suma de 92,62 milioane €. Acestea cuprind efecte directe de 60,85 milioane € și efectele de multiplicare de 37,07 milioane €. Corespunzător, efectul direct de ocupare a forței de muncă se ridică la 1.660 (1.491) persoane pe an (echivalentul full-time). Incluzând efectele induse fie de

factori de producție sau de cheltuielile rezultate din veniturile suplimentare, crește efectul privind ocuparea forței de muncă la 2.152 noi locuri de muncă pe an sau 1.892 full-time echivalent. Efectul total privind cifra de afaceri care rezultă din cererea turistică suplimentară și din investițiile în infrastructură ajunge la 171,04 milioane € în Salzburg, din care 112,27 milioane € sunt efecte directe privind cifra de afaceri.

Tirol

În Tirol efectul total privind valoarea-adăugată – calculat ca sumă a efectelor rezultate din modernizarea stadionului și din cererea turistică suplimentară - se ridică la 92,46 milioane €. Acesta constă din efectele directe de 59,64 milioane € și efectele de multiplicare de 32,82 milioane €. Este de așteptat ca EURO 2008 să inducă un efect de ocupare a forței de muncă totalizând 2.068 persoane pe an în Tirol (sau 1.830 în echivalent full-time). Cifra totală de afaceri asociată cu efectul indus de EURO 2008 în Tirol se ridică la 109,93 milioane €. Efectele de multiplicare în această provincie sunt calculate la 60,46 milioane €, dând naștere la o cifra de afaceri totală de 170,57 milioane €.

Rezultate detaliate – investiții complementare și secundare în infrastructură

Cea mai mare parte a investițiilor complementare legate de EURO se concentrează asupra extinderii liniei de metrou U2 din Viena. Realizarea acestui proiect de 700 de milioane de euro a fost accelerată, astfel încât în prezent valoarea acestei investiții a crescut cu 25 de milioane €, datorită finalizării mai devreme cu un an. Alte măsuri luate la Viena au scopul de optimizare a traficului privat cu mașina și de îmbunătățire a disponibilității de mijloace de transport public. Suplimentar, la Căile Ferate Austriece, ÖBB, se va devansa livrarea a 200 de autobuze (în loc de toamnă în primăvara anului 2008) precum și a 171 trenuri regionale "Talent". De asemenea, a fost devansate lucrările de întreținere a locomotivelor și vagoanelor inițial programată pentru iunie 2008, pentru a păstra capacitatea disponibilă în atelierele de lucru pentru orice reparații de urgență în timpul Campionatului European.

Efecte durabile determinate de UEFA Euro 2008

Pe termen scurt, contribuția anticipată la valoarea adăugată brută indusă de EURO în Austria este de 0,21 %, în 2008, care rezultă din investiții în infrastructură, din suplimentarea cererii în sectorul turismului și din cheltuieli de la bugetul alocat acestui eveniment. Aceste efecte vor fi vizibile în ciuda efectelor de amplificare multiplicative (care au fost deja luate în considerare) doar pentru o perioadă limitată de timp. În perspectivă, pe termen lung, devine relevant în special impactul de imagine și cel al publicității, ca și cel de extindere a rețelelor de profesioniști precum și efectele de învățare. În plus, investițiile în stadioane contribuie la creșterea valorii activului, precum și a productivității și a utilității acestora.

Efecte de imagine și valoarea publicitară

Efectele de publicitate și de imagine ca urmare a găzduirii EURO 2008 de către orașele austriece sunt considerabile atât pentru acestea cât și pentru Austria în ansamblu, chiar dacă acestea sunt efecte de natură calitativă.

Valoare publicitară a EURO 2008 poate fi estimată pornind de la valoarea corespunzătoare pentru EURO 2004, care a fost calculată de către TNS SPORT la 113 milioane € (pentru mediul TV), și 290 milioane € (incluzând mass-mediile de știri și cele tipărite). Se poate presupune că valoarea comună de publicitate pentru Austria și Elveția este cel puțin de același ordin. Concomitent a crescut (pozitiv) percepția Austriei în străinătate, ceea ce poate avea o influență pozitivă asupra potențialului de vizitatori, în ceea ce privește decizia acestora pentru destinații turistice din Austria.

Mai mult decât atât, ca locație în contextul deciziei investitorilor străini, Austria poate beneficia de o influență pozitivă asupra imaginii și o mai bună reputație. În acest sens, Anholt Nation Brands Index (NBI) oferă un punct de plecare pentru o analiză a mărcii "valoarea de țară". Ca urmare a găzduirii Cupei Mondiale în 2006, Germania a cunoscut o îmbunătățire a imaginii sale iar simpatia Germaniei peste hotare a crescut, ducând la o îmbunătățire în rang de la locul 5 în 2005, la locul 2 în 2006. Nu numai țările, ci și orașele își pot îmbunătăți valoarea lor de piață (brand-ul) în urma găzduirii unor mari evenimente sportive internaționale. Un exemplu pozitiv este Sydney, care de

la Jocurile Olimpice de vară din 2000 și până în prezent, s-a bucurat de o îmbunătățire constantă a imaginii sale ajungând până la locul 2 în Anholt Nation Brands Index.

Efecte care apar ca urmare a investițiilor în stadioane

Reconstruirea și modernizarea stadioanelor implică inovații și un confort sporit, ceea ce va atrage vizitatori noi la stadion. Inspirându-se din experiența de la Campionatul Mondial de Fotbal 2006 din Germania acest lucru poate duce la o creștere medie de spectatori de aproximativ 10 %. Cu toate acestea, durata acestui efect este discutabilă. Noile stadioane construite pot implica de asemenea, efecte considerabile de amenajare a spațiului în imediata vecinătate a acestora. Valoarea zonelor din vecinătatea unui stadion multifuncțional poate obține astfel o apreciere marcantă.